

Jak začal Žižkov bojovat s červeným kohoutem

25.06.2024

Místním se podařilo přesvědčit vinohradskou radnici o nutnosti koupit vlastní stříkačku až v roce 1873 — těsně po tom, co lehl popelem hostinec Ohrada.

Ještě před 150 lety si obyvatelé Žižkova museli poradit s ohněm sami. Místní hasičský sbor se začal rodit až v létě 1873, kdy shořel hostinec na Ohradě — je to jeden z nejstarších požárů na Žižkově, o němž se dochovaly informace v tisku. Hořet začalo 23. července v hostinci Ohrada. Ten fungoval, jak se tehdy říkalo, na „konci Žižkova“. V nájmu ho měl hospodský Poláček, jemuž se smůla lepila na paty — pár dnů před tragédií mu zloději ve sklepě vytočili pivo a rozbili vybavení. Osudný čtvrtek začalo hořet kolem půl druhé odpoledne. Dým jako první zpozoroval statkář Václav Stome, jehož usedlost Pražačka stála přímo naproti. Poslal proto okamžitě čeledíny na koních pro pomoc do Karlína i do Prahy. Jako první dorazila ale stříkačka z továrny na zápalky na Parukářce. „Ačkoliv maličká, přeci veliké služby proukázala,“ psalo se tehdy v Národních listech.

Hned za ní přijel hasící vůz karlínský, dvě hadice ale nemohly červeného kohouta zdolat a oheň se rozšířil na střechu vedlejšího stavení. Tu se nakonec podařilo uhasit, stále ale trvaly obavy o další sousední domy a okolní pole se snopy.

K požáru se seběhly desítky lidí a každý pomáhal podle svých možností. Někteří vyváděli ve spěchu dobytek, jiní polévali střechy, ale i hnůj, který se podle svědků vzňal snad pětkrát. Požár se podařilo zdolat, když dorazila staroměstská stříkačka. Při hašení pomohla voda z okolních studní a zejména malý rybníček nedaleko Ohrady, který podle dobového tisku „prokázal výborné služby“. Brzy byla zjištěna příčina požáru — na půdě hospody chytla od komínu sláma. Protože Žižkov tehdy patřil pod Vinohrady, lidé se okamžitě obrátili na tamní radnici, aby zakoupila vlastní stříkačku — vinohradská obec ale návrh pro nedostatek peněz odložila. „Či musí ještě několikráte hořeti, než dojde na to, aby obec vinohradská, jež čítá 16 tisíc obyvatelů a 358 čísel, měla v Žižkově dobrovolný sbor hasičský?“ ptaly se Národní listy.

Už příští měsíc ale zastupitelstvo nákup stříkačky schválilo — objednali ji v Lipsku v továrně G. J. Janckla, byla čtyřkolová a jednoproudová. Později bylo přikoupeno ještě sedmdesát košů na vodu. U zrodu prvního Sboru dobrovolných hasičů na Žižkově, který začal fungovat roku 1877, stál už zmíněný statkář Stome. Stal se čestným členem a na statku Pražačka byla zřízena první hasičská stanice. Požární vybavení bylo skladováno i v domě starosty Karla Hartiga U Božích bojovníků v č. p. 404. Sbor se pustil do práce. Už v roce 1878 se účastnil hašení pražských parních mlýnů nedaleko Karlova mostu — příčinou obřího požáru byla nešikovná manipulace se světlem a vznikla z toho škoda 100 tisíc zlatých. Pro srovnání, cena másla byla tehdy jeden zlatý za kilogram, úředník bral měsíčně 25 zlatých. Sbor pomáhal na Žižkově, v celé Praze i v okolních obcích a městech a byl samozřejmě taky u požáru Národního divadla v roce 1881. Postupně se profesionalizoval a brzy se stal placenou jednotkou města.

Doslovný křest ohněm čekal žižkovské hasiče v pátek 21. října 1899, kdy začalo hořet přímo na hlavní Vídeňské ulici v místě dnešního křížení Hartigovy a Domažlické. Tam totiž vařila v obřích kotlích mazadla a pivovarskou smolu továrna Klimeš a Schuster. Protože pro její výroby byla právě sezona, sklady v areálu byly plné dehtu, oleje, tuku, kalafuny a mazadel na stroje. Když dělníci odešli osudného dne v poledne na oběd, rozpálená hmota z kotlů přetekla a vzňala se. Nad Vítkov brzy stoupal ohromný sloupec černého zapáchajícího dýmu a hořící masa se valila vraty na silnici i do kanálů.

Neštěstí zpozoroval znovu jako první statkář Václav Stome. Automatem podobným Morseovu telegrafu zavolal žižkovské hasiče, kteří dorazili za šest minut. Přihlížející je ale k ohni nepustili, obávali se totiž výbuchu. Postupně přijel taky zakopnický — dnes ženijní — pluk z Karlína, jízdní a pěší policie i další sbory, utvořili kordon a bránili tisícovce zvědavců se k budově zachvácené plameny přiblížit. Oheň se šířil rychle, přesto statečný policista Čermák ještě s několika dalšími odvážlivci vynesl z planoucí kanceláře pokladnu s hotovostí, účetní knihy a část nábytku. Všechno ostatní shořelo. Požáru, který se podařilo uhasit po více než dvou hodinách, padlo za oběť i domácí zvířectvo, které choval domovník. Nikdo naštěstí nezemřel.

Galerie

4 fotografie

